

Repertoriul jurisprudenței

HOTĂRÂREA CURȚII (Camera a cincea)

7 septembrie 2023 *

„Trimitere preliminară – Servicii poștale în Uniunea Europeană – Directiva 97/67/CE – Articolul 9 alineatul (2) al doilea paragraf a patra liniuță și alineatul (3) – Articolul 22 – Întreprinderi din sectorul poștal – Contribuție la costurile operaționale ale autorității de reglementare din sectorul poștal – Obligație – Sarcină financiară asumată exclusiv de actorii de pe piață, fără distincție în funcție de tipul serviciilor furnizate – Principiile proporționalității și nediscriminării”

În cauza C-226/22,

având ca obiect o cerere de decizie preliminară formulată în temeiul articolului 267 TFUE de Consiglio di Stato (Consiliul de Stat, Italia), prin decizia din 22 martie 2022, primită de Curte la 31 martie 2022, în procedurile

Nexive Commerce Srl,

Nexive Scarl,

Nexive Services Srl,

Nexive Network Srl,

Nexive SpA,

General Logistics Systems Enterprise Srl,

General Logistics Systems Italy SpA,

împotriva

Autorità per le Garanzie nelle Comunicazioni,

Presidenza del Consiglio dei Ministri,

Ministero dell’Economia e delle Finanze,

Ministero dello Sviluppo economico,

și

* Limba de procedură: italiana.

BRT SpA

împotriva

Autorità per le Garanzie nelle Comunicazioni,

Presidenza del Consiglio dei Ministri,

Ministero dell'Economia e delle Finanze,

și

AICAI – Associazione Italiana Corrieri Aerei Internazionali,

DHL Express (Italy) Srl,

TNT Global Express Srl,

United Parcel Service Italia Srl,

Fedex Express Italy Srl,

Federal Express Europe Inc. Filiale Italiana

împotriva

Autorità per le Garanzie nelle Comunicazioni,

Presidenza del Consiglio dei Ministri,

Ministero dell'Economia e delle Finanze,

Ministero dello Sviluppo economico,

cu participarea:

Nexive SpA,

CURTEA (Camera a cincea),

compusă din domnul E. Regan, președinte de cameră, și domnii D. Gratsias (raportor), M. Ilesič,
I. Jarukaitis și Z. Csehi, judecători,

avocat general: domnul M. Campos Sánchez-Bordona,

grefier: domnul A. Calot Escobar,

având în vedere procedura scrisă,

luând în considerare observațiile prezentate:

- pentru BRT SpA, de E. Fumagalli, A. Manzi și L. Scambiato, avvocati;
- pentru AICAI – Associazione Italiana Corrieri Aerei Internazionali, DHL Express (Italy) Srl, TNT Global Express Srl, Federal Express Europe Inc. Filiale Italiana, United Parcel Service Italia Srl, de M. Giordano, avvocato;
- pentru General Logistics Systems Enterprise Srl și General Logistics Systems Italy SpA, de M. Giordano, avvocato;
- pentru guvernul italian, de G. Palmieri, în calitate de agent, asistată de E. De Bonis și de B. G. Fiduccia, avvocati dello Stato;
- pentru guvernul belgian, de P. Cottin și J.-C. Halleux, în calitate de agenți;
- pentru guvernul elen, de V. Baroutas și K. Boskovits, în calitate de agenți;
- pentru guvernul lituanian, de K. Dieninis și S. Grigonis, în calitate de agenți;
- pentru guvernul portughez, de P. Barros da Costa, A. Pimenta, M. J. Ramos, în calitate de agenți, asistate de S. Gonçalves do Cabo, advogado;
- pentru guvernul norvegian, de I. Collett, V. Hauan și L. Tvedt, în calitate de agenți;
- pentru Comisia Europeană, de L. Malferrari și M. Mataija, în calitate de agenți,

după ascultarea concluziilor avocatului general în ședința din 23 martie 2023,

pronunță prezenta

Hotărâre

- 1 Cererea de decizie preliminară privește interpretarea articolului 9 alineatele (2) și (3) și a articolului 22 din Directiva 97/67/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 15 decembrie 1997 privind normele comune pentru dezvoltarea pieței interne a serviciilor poștale ale Comunității și îmbunătățirea calității serviciului (JO 1998, L 15, p. 14, Ediție specială, 06/vol. 3, p. 12), astfel cum a fost modificată prin Directiva 2008/6/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 20 februarie 2008 (JO 2008, L 52, p. 3) (denumită în continuare „Directiva 97/67”), precum și a principiilor proporționalității și nediscriminării.
- 2 Această cerere a fost formulată în cadrul unui litigiu între Nexive Commerce Srl și alți operatori economici care furnizează servicii de curierat expres (denumiți în continuare „Nexive Commerce și alții”), pe de o parte, și Autorità per le Garanzie nelle Comunicazioni (Autoritatea de supraveghere a comunicațiilor, Italia) (denumită în continuare „AGCOM”), Presidenza del Consiglio dei Ministri (Președinția Consiliului de Miniștri, Italia), Ministero dell’Economia e delle Finanze (Ministerul Economiei și Finanțelor, Italia) și Ministero dello Sviluppo economico (Ministerul Dezvoltării Economice, Italia), pe de altă parte, în legătură cu Deciziile nr. 182/17/CONS, nr. 427/17/CONS și nr. 528/18/CONS prin care AGCOM a stabilit, pentru anii

2017-2019, cuantumul și modalitățile de plată a contribuției datorate de entitățile care desfășoară activități în sectorul serviciilor poștale în scopul finanțării costurilor sale operaționale (denumite în continuare „deciziile în litigiu”).

Cadrul juridic

Dreptul Uniunii

Directiva 97/67

3 Potrivit considerentului (39) al Directivei 97/67:

„Întrucât, pentru a asigura funcționarea corespunzătoare a serviciului universal și pentru a asigura o concurență nenedaturată în sectorul nerezervat, este important să se separe funcțiile autorității de reglementare, pe de o parte, și ale operatorului, pe de altă parte; întrucât niciun operator poștal nu poate fi și judecător și parte în cauză; întrucât statul membru trebuie să definească statutul uneia sau al mai multor autorități naționale de reglementare [(denumite în continuare «ANR»)], care pot fi alese dintre autoritățile publice sau entitățile independente desemnate pentru acel scop;”.

4 Articolul 1 din această directivă prevede:

„Prezenta directivă stabilește norme comune privind:

[...]

– crearea unor [ANR] independente.”

5 Articolul 9 din directiva menționată prevede:

„(1) În ceea ce privește serviciile care sunt în afara sferei serviciului universal, statele membre pot introduce autorizații generale în măsura necesară pentru a garanta respectarea cerințelor esențiale.

(2) În ceea ce privește serviciile din sfera serviciului universal, statele membre pot introduce proceduri de autorizare, inclusiv licențe individuale, în măsura necesară pentru a garanta respectarea cerințelor esențiale și a asigura furnizarea serviciului universal.

Acordarea autorizațiilor poate:

- să fie supusă obligațiilor de serviciu universal;
- dacă este necesar și justificat, să impună cerințe privind calitatea, disponibilitatea și realizarea serviciilor în cauză;
- după caz, să fie supusă unei obligații de a efectua o contribuție financiară la mecanismele de compensare menționate la articolul 7, în cazul în care furnizarea serviciului universal atrage

un cost net și reprezintă o sarcină injustă pentru furnizorul (furnizorii) de serviciu universal, desemnat (desemnați) în conformitate cu articolul 4;

- după caz, să fie supusă unei obligații de a contribui financiar la costurile operaționale ale [ANR] menționate la articolul 22;
- după caz, să fie supusă unei obligații de respectare a condițiilor de muncă stabilite de legislația națională sau să impună o asemenea obligație.

Obligațiile și cerințele enunțate la prima liniuță și la articolul 3 pot fi impuse numai furnizorilor de serviciu universal desemnați.

[...]

(3) Procedurile, obligațiile și cerințele prevăzute la alineatele (1) și (2) sunt transparente, accesibile, nediscriminatorii, proporționale, precise și lipsite de ambiguitate, făcute publice în prealabil și bazate pe criterii obiective. Statele membre se asigură că motivele de refuzare sau retragere a autorizației în totalitate sau parțial sunt comunicate solicitantului și stabilesc o procedură de recurs.”

- 6 Articolul 22 alineatele (1) și (2) din aceeași directivă are următorul cuprins:

„(1) Fiecare stat membru desemnează una sau mai multe [ANR] pentru sectorul poștal, care sunt distincte legal și independente operațional de operatorii poștali. Statele membre care păstrează proprietatea sau controlul asupra furnizorilor de servicii poștale asigură separarea structurală efectivă a funcției de reglementare de activitățile legate de proprietate sau control.

[...]

(2) [ANR] au sarcina specială de a asigura respectarea obligațiilor care decurg din prezenta directivă, în special prin stabilirea de proceduri de monitorizare și de reglementare, pentru a garanta furnizarea serviciului universal. De asemenea, acestea pot fi însărcinate cu asigurarea conformității cu normele de concurență în sectorul poștal.

[...]”

Directiva 2008/6

- 7 Considerentul (47) al Directivei 2008/6 are următorul cuprins:

„Este probabil ca rolul pe care îl au [ANR] să rămână esențial, în special în acele state membre în care tranziția spre concurență nu este încă realizată în totalitate. În conformitate cu principiul separării funcțiilor de reglementare și de funcționare, statele membre ar trebui să garanteze independența [ANR], asigurând astfel imparțialitatea deciziilor acestora. Această obligație de independență nu aduce atingere autonomiei instituționale, nici obligațiilor constituționale ale statelor membre sau principiului neutralității, stabilit la articolul 295 din tratat, privind normele de reglementare a regimului proprietății care se aplică în statele membre. [ANR] ar trebui să dispună de toate resursele necesare în materie de personal, competențe și mijloace financiare, pentru îndeplinirea atribuțiilor lor.”

Directiva privind autorizarea

- 8 Directiva 2002/20/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 7 martie 2002 privind autorizarea rețelelor și serviciilor de comunicații electronice (Directiva privind autorizarea) (JO 2002, L 108, p. 21, Ediție specială, 13/vol. 35, p. 183), abrogată la 21 decembrie 2020 prin articolul 125 din Directiva (UE) 2018/1972 a Parlamentului European și a Consiliului din 11 decembrie 2018 de instituire a Codului european al comunicațiilor electronice (reformare) (JO 2018, L 321, p. 36, denumit în continuare „Codul european al comunicațiilor electronice”), prevedea la articolul 12 alineatul (1), intitulat „Taxe administrative”:

„Orice taxă administrativă impusă întreprinderilor care furnizează un serviciu sau o rețea în cadrul autorizației generale sau cărora li s-a acordat un drept de utilizare:

- (a) acoperă, în total, numai costurile administrative aferente gestionării, controlării și aplicării sistemului de autorizare generală, a drepturilor de utilizare și a obligațiilor specifice menționate la articolul 6 alineatul (2), care pot include costuri pentru cooperare, armonizare și standardizare internațională, analize de piață, monitorizarea conformității și alte controale de piață, precum și cheltuieli aferente lucrărilor de reglementare ce implică elaborarea și aplicarea legislației secundare și a deciziilor administrative, precum deciziile privind accesul și interconectarea și
- (b) este impusă fiecărei întreprinderi în mod obiectiv, transparent și proporțional, astfel încât să se reducă la maximum costurile administrative suplimentare și taxele inerente.”

Codul european al comunicațiilor electronice

- 9 Potrivit articolului 16 alineatul (1) din Codul european al comunicațiilor electronice, intitulat „Taxe administrative”:

„Orice taxă administrativă impusă întreprinderilor care furnizează rețele sau servicii de comunicații electronice în temeiul autorizației generale sau cărora li s-a acordat un drept de utilizare:

- (a) acoperă, în totalitate, numai costurile administrative generate de gestionarea, controlul și asigurarea respectării sistemului de autorizare generală și ale drepturilor de utilizare și ale obligațiilor specifice menționate la articolul 13 alineatul (2), care pot include costurile cu cooperarea, armonizarea și standardizarea internațională, analizele de piață, monitorizarea conformității și alte controale de piață, precum și cheltuielile aferente lucrărilor de reglementare ce implică elaborarea și asigurarea respectării legislației secundare și a deciziilor administrative, precum deciziile privind accesul și interconectarea și
- (b) este impusă fiecărei întreprinderi în mod obiectiv, transparent și proporțional, astfel încât să se reducă la minimum costurile administrative suplimentare și taxele aferente.

Statele membre pot alege să nu aplice taxe administrative întreprinderilor a căror cifră de afaceri se situează sub un anumit prag sau ale căror activități nu ajung la o cotă minimă de piață ori au un domeniu de aplicare teritorial foarte limitat.”

Dreptul italian

- 10 Directiva 97/67 a fost transpusă în dreptul italian prin Decreto legislativo n. 261 – Attuazione della direttiva 97/67/CE concernente regole comuni per lo sviluppo del mercato interno dei servizi postali comunitari e per il miglioramento della qualità del servizio (Decretul legislativ nr. 261 de transpunere a Directivei 97/67/CE privind normele comune pentru dezvoltarea pieței interne a serviciilor poștale ale Comunității și îmbunătățirea calității serviciului) din 22 iulie 1999 (GURI nr. 182 din 5 august 1999), al cărui articol 2 alineatul 1 prevedea că ANR din sectorul poștal este Ministerul Comunicațiilor.
- 11 Această dispoziție a fost modificată prin articolul 1 din Decreto legislativo n. 58 – Attuazione della direttiva 2008/6/CE che modifica la direttiva 97/67/CE, per quanto riguarda il pieno completamento del mercato interno dei servizi postali della Comunità (Decretul legislativ nr. 58 de transpunere a Directivei 2008/6/CE de modificare a Directivei 97/67/CE cu privire la realizarea integrală a pieței interne a serviciilor poștale ale Comunității) din 31 martie 2011 (GURI nr. 98 din 29 aprilie 2011).
- 12 Din articolul 2 alineatul 1 din acest decret legislativ reiese că Agenția Națională de Reglementare în Sectorul Poștal a fost desemnată ANR pentru acest sector, în sensul articolului 22 din Directiva 97/67. Potrivit articolului 2 alineatul 12 din decretul menționat, funcțiile aferente, exercitate anterior de ministerul competent, „cu resursele umane, financiare și funcționale relevante” au fost transferate acestei agenții. În ceea ce privește cheltuielile de funcționare ale agenției menționate, se prevedea ca acestea să fie finanțate, în parte, dintr-un fond specific inclus în bugetul Ministerului Dezvoltării Economice și, în parte, dintr-o contribuție plătită de toți operatorii din sector.
- 13 Competențele agenției menționate la punctul anterior au fost transferate către AGCOM prin articolul 21 alineatele 13 și 14 din Decreto-Legge n. 201 – Disposizioni urgenti per la crescita, l'equità e il consolidamento dei conti pubblici (Decretul-lege nr. 201 privind dispoziții urgente pentru creșterea, echitatea și consolidarea conturilor publice) din 6 decembrie 2011 (GURI nr. 284 din 6 decembrie 2011), transformat în Legea nr. 214 din 22 decembrie 2011.
- 14 Potrivit articolului 1 alineatele 65 și 66 din Legge n. 266 – Disposizioni per la formazione del bilancio annuale e pluriennale dello Stato (legge finanziaria 2006) [Legea nr. 266 privind dispoziții pentru formarea bugetului anual și multianual al statului (Legea finanțelor pentru 2006)] din 23 decembrie 2005 (GURI nr. 302 din 29 decembrie 2005, denumită în continuare „Legea nr. 266/2005”):

„65. Începând cu anul 2007, costurile operaționale [...] ale Autorității de supraveghere a comunicațiilor [...] sunt finanțate de piața vizată, pentru partea neacoperită de finanțarea de la bugetul statului, conform modalităților prevăzute de reglementarea în vigoare și în quantumurile de contribuție stabilite prin decizia [respectivei] autorități, cu respectarea limitelor maxime prevăzute de lege, și plătite direct [acesteia]; [...]

66. Cu ocazia primei aplicări, pentru anul 2006, quantumul contribuției care trebuie plătit de operatorii din sectorul comunicațiilor [...] este stabilit la 1,5 la mie din veniturile care figurează în ultimul bilanț aprobat înainte de data intrării în vigoare a prezentei legi. Pentru anii următori, eventualele variații ale quantumului și ale modalităților contribuției pot fi adoptate de [AGCOM], în conformitate cu alineatul 65, până la maximum 2 la mie din veniturile care figurează în bilanțul aprobat înainte de adoptarea deciziei.”

- 15 Articolul 65 din Decreto-Legge n. 50 convertito con modificazioni dalla L. 21 giugno 2017, n. 96 – Disposizioni urgenti in materia finanziaria, iniziative a favore degli enti territoriali, ulteriori interventi per le zone colpite da eventi sismici e misure per lo sviluppo (Decrețul-lege nr. 50, transformat, cu modificări, prin Legea nr. 96 din 21 iunie 2017 privind dispoziții urgente în materie de finanțe, inițiative în favoarea organismelor teritoriale, intervenții suplimentare în favoarea zonelor afectate de seisme și măsuri de dezvoltare) din 24 aprilie 2017 (GURI nr. 95 din 24 aprilie 2017, denumit în continuare „Decrețul-lege nr. 50/2017”) prevede:

„Începând cu anul 2017, cheltuielile de funcționare a [AGCOM] în legătură cu atribuțiile [ANR] din sectorul poștal vor fi asigurate exclusiv prin modalitățile prevăzute la alineatul 65 și la alineatul 66 a doua teză ale articolului 1 din Legea [nr. 266/2005], care se referă la veniturile generate de operatorii din sectorul poștal. [...].”

Litigiul principal și întrebările preliminare

- 16 Prin deciziile în litigiu, AGCOM a identificat debitorii, precum și modalitățile de calcul al contribuției prevăzute la articolul 1 alineatele 65 și 66 din Legea nr. 266/2005 pentru anii 2017-2019.
- 17 Din aceste decizii reiese că sunt obligate la plata acestei contribuții, „furnizorul de serviciu universal poștal și persoanele titulare ale unei licențe sau ale unei autorizații generale”, în sensul decretului legislativ de transpunere a Directivei 97/67. În continuare, deciziile menționate desemnează baza de calcul al contribuției ca fiind constituită din veniturile realizate de întreprinderile debitoare. În sfârșit, rata aplicabilă se ridică la 1,4 la mie pentru anii 2017 și 2018 și la 1,35 la mie pentru anul 2019. Potrivit instanței de trimitere, aplicarea acestei rate ar permite acoperirea tuturor cheltuielilor anuale pe care AGCOM prevedea să le efectueze în scopul reglementării pieței menționate în fiecare dintre acești ani.
- 18 Nexive Commerce și alții, care sunt în principal societăți care furnizează servicii de curierat expres pe piața italiană, au introdus acțiuni la Tribunale amministrativo regionale per il Lazio (Tribunalul Administrativ Regional din Lazio, Italia) pentru a solicita anularea deciziilor în litigiu.
- 19 Întrucât aceste acțiuni au fost respinse în primă instanță, Nexive Commerce și alții au declarat apel împotriva hotărârilor în cauză la instanța de trimitere. În susținerea apelurilor lor, acestea susțin, în primul rând, că reiese din articolul 9 alineatul (2) și din articolul 22 din Directiva 97/67 că costurile operaționale ale acestei autorități rezultate din activitățile sale din sectorul poștal trebuie cofinanțate de operatorii de pe piață și de la bugetul de stat, în al doilea rând, că articolul 9 alineatul (2) din această directivă nu ar permite suportarea de către acești operatori decât a „costurilor operaționale”, și anume, numai costurile directe și strict legate de îndeplinirea atribuțiilor de reglementare a acestui sector din sfera serviciului universal și, în al treilea rând, că deciziile în litigiu nu ar fi conforme cu articolul 9 alineatul (2) din directiva menționată, întrucât nu se întemeiază pe o apreciere concretă și nu țin seama nici de situația veniturilor operatorilor care datorează contribuția, nici de situația pieței, nici, în sfârșit, de faptul că activitatea anumitor întreprinderi nu ar necesita nicio intervenție normativă.
- 20 La rândul său, în fața instanței de trimitere, AGCOM susține, în primul rând, că dispozițiile aplicabile în speță nu impuneau nicidecum o cofinanțare și că partea din costurile operaționale ale acestei autorități acoperite de stat ar putea, pentru fiecare an avut în vedere, să fie egală cu zero. În schimb, sistemul ar fi întemeiat pe necesitatea de a garanta independența și autonomia necesară a ANR-urilor în raport cu guvernul. În ceea ce privește cerința independenței

operaționale a acestor ANR-uri față de operatorii reglementați, prevăzută la articolul 22 alineatul (1) din Directiva 97/67, aceasta nu ar privi finanțarea autorităților menționate, ci executarea sarcinilor lor. În al doilea rând, Curtea s-ar fi pronunțat, în ceea ce privește domeniul de aplicare al articolului 9 alineatul (2) din această directivă, în sensul că posibilitatea unui stat membru de a condiționa acordarea autorizațiilor pe care le eliberează de obligația de a contribui financiar la costurile operaționale ale ANR-urilor competente privește autorizațiile de exercitare a serviciilor poștale care intră atât în sfera serviciului universal, cât și a serviciilor de curierat expres. În sfârșit, în al treilea rând, costurile ocazionate de serviciile „transversale” suportate de ANR-uri ar trebui să se considere că intră în sfera noțiunii de „costuri operaționale”, în sensul articolului 9 alineatul (2) din directiva menționată.

21 În aceste condiții, Consiglio di Stato (Consiliul de Stat, Italia) a hotărât să suspende judecarea cauzei și să adreseze Curții următoarele întrebări preliminare:

- „1) Articolul 9 alineatul (2) al doilea paragraf a patra liniuță și alineatul (3), precum și articolul 22 din Directiva [97/67] trebuie interpretate în sensul că se opun unei reglementări naționale precum cea în vigoare în dreptul italian (prevăzută la articolul 1 alineatele 65 și 66 din [Legea nr. 266/2005] și la articolul 65 din Decretul-lege [nr. 50/2017], care permite să se impună exclusiv furnizorilor din sectorul poștal, inclusiv celor care nu furnizează servicii care intră în sfera serviciului universal, obligația de a contribui financiar la costurile operaționale ale [ANR] pentru sectorul poștal, recunoscându-se astfel posibilitatea de a se exclude orice formă de cofinanțare publică de la bugetul de stat?
- 2) Articolul 9 alineatul (2) al doilea paragraf a patra liniuță și articolul 22 din Directiva [97/67] trebuie interpretate în sensul că permit ca în costurile operaționale care pot fi finanțate de furnizorii de servicii poștale să fie incluse și costurile care trebuie suportate pentru activitățile de reglementare privind serviciile poștale care nu intră în sfera serviciului universal, precum și costurile structurilor administrative și de elaborare a politicilor (așa-numitele structuri «transversale») ale căror activități, deși nu vizează direct reglementarea piețelor serviciilor poștale, sunt totuși destinate îndeplinirii competențelor instituționale ale [AGCOM] în ansamblul lor, astfel încât este posibil ca ele să fie imputate indirect și parțial (prorata) sectorului serviciilor poștale?
- 3) Principiul proporționalității, principiul nediscriminării, articolul 9 alineatul (2) al doilea paragraf a patra liniuță, articolul 9 alineatul (2) al treilea paragraf și articolul 22 din Directiva [97/67] se opun unei legislații naționale precum cea italiană (prevăzută la articolul 1 alineatele 65 și 66 din [Legea nr. 266/2005] și la articolul 65 din Decretul-lege [nr. 50/2017] care impune furnizorilor din sectorul poștal obligația de a contribui la finanțarea [ANR] pentru sectorul poștal, fără posibilitatea de a se face distincție între poziția furnizorilor de servicii de curierat expres și poziția furnizorilor de serviciu universal și, prin urmare, fără posibilitatea de a se ține seama de intensitatea diferită a activității de reglementare desfășurate de [ANR] în raport cu diferitele tipuri de servicii poștale?”

Cu privire la întrebările preliminare

22 Articolul 9 alineatul (2) al doilea paragraf a patra liniuță din Directiva 97/67 permite statelor membre să condiționeze, „după caz”, acordarea de autorizații operatorilor din sectorul poștal de „obligați[a] de a contribui financiar la costurile operaționale” ale ANR-urilor din sector. Toate prezentele întrebări privesc în esență întinderea acestei obligații de a contribui la finanțarea

„costurilor operaționale” ale ANR-urilor din acest sector. Or, această din urmă noțiune face obiectul celei de a doua întrebări preliminare, care trebuie, prin urmare, să fie examinată în primul rând.

Cu privire la a doua întrebare

- 23 Prin intermediul celei de a doua întrebări, instanța de trimitere solicită în esență să se stabilească dacă articolul 9 alineatul (2) al doilea paragraf a patra liniuță din Directiva 97/67 coroborat cu articolul 22 din această directivă trebuie interpretat în sensul că noțiunea de „costuri operaționale”, care figurează în cea dintâi dintre aceste dispoziții, include, în primul rând, costurile suportate de ANR-urile din sectorul poștal în scopul activităților lor de reglementare privind serviciile poștale care nu intră în sfera serviciului universal și, în al doilea rând, costurile generate de activitățile acestor ANR-uri care, deși nu sunt direct legate de misiunea de reglementare a acestora din urmă, sunt destinate îndeplinirii competențelor instituționale ale acestor autorități în ansamblul lor, și anume costurile suportate de ANR-urile menționate ca urmare a activităților lor de natură administrativă și instituțională, pregătitoare sau necesare pentru îndeplinirea activităților lor de reglementare (denumite în continuare „costurile transversale”).
- 24 În această privință, trebuie arătat că, în conformitate cu textul articolului 9 alineatul (2) al doilea paragraf a patra liniuță din Directiva 97/67, obligația pe care statele membre o pot institui în temeiul acestei dispoziții privește finanțarea costurilor operaționale ale ANR-urilor menționată la articolul 22 din această directivă, și anume cea pe care fiecare stat membru trebuie să o desemneze pentru sectorul poștal, în special pentru a asigura respectarea directivei amintite.
- 25 Această directivă nu definește însă noțiunea de „costuri operaționale”. În special, articolul 9 alineatul (2) al doilea paragraf a patra liniuță din această directivă este redactat, în această privință, în termeni deosebit de generali. De altfel, trebuie arătat, asemenea domnului avocat general la punctul 31 din concluzii, că recurgerea la diferitele versiuni lingvistice ale acestei directive nu furnizează elemente susceptibile să clarifice suplimentar interpretarea acestei noțiuni.
- 26 Or, potrivit jurisprudenței, dacă modul de redactare a unei dispoziții dintr-o directivă nu permite, ca atare, soluționarea unei întrebări adresate de instanța de trimitere, este necesar, pentru interpretarea acestei dispoziții, să se țină seama de contextul său, precum și de economia generală și de finalitatea acestei directive (a se vedea în acest sens Hotărârea din 12 noiembrie 2019, Haqbin, C-233/18, EU:C:2019:956, punctul 42 și jurisprudența citată).
- 27 În ceea ce privește, mai precis, primul aspect al celei de a doua întrebări, Curtea a avut deja ocazia să precizeze că activitățile care revin ANR-urilor din sectorul poștal privesc întregul sector, iar nu doar prestările de servicii care intră în sfera serviciului universal. Prin urmare, în măsura în care activitățile ANR-urilor, care sunt însărcinate, astfel cum reiese din articolul 22 alineatul (2) din Directiva 97/67, să asigure respectarea obligațiilor care decurg din această directivă și a normelor de concurență în sectorul poștal, privesc întregul sector, iar rolul și atribuțiile acestor autorități au fost concepute de legiuitorul Uniunii Europene în scopul ca de ele să beneficieze toți actorii din sectorul poștal, articolul 9 alineatul (2) al doilea paragraf a patra liniuță din Directiva 97/67 trebuie interpretat în sensul că toți furnizorii de servicii poștale, inclusiv cei care nu furnizează servicii poștale care intră în sfera serviciului universal, pot fi supuși, în schimb, obligației de a contribui la finanțarea acestor autorități [Hotărârea din 16 noiembrie 2016, DHL Express (Austria), C-2/15, EU:C:2016:880, punctele 29, 31 și 32].

- 28 Or, potrivit jurisprudenței Curții, constituie „furnizori de servicii poștale”, în sensul acestei directive, întreprinderile de transport rutier, de expediție sau de curierat expres care furnizează servicii de colectare, de sortare, de transport și de livrare a trimiterilor poștale, cu excepția cazului în care activitatea lor se limitează la transportul trimiterilor poștale (Hotărârea din 31 mai 2018, Confetra și alții, C-259/16 și C-260/16, EU:C:2018:370, punctul 41). Dacă serviciile de curierat expres se disting de serviciul poștal universal prin valoarea adăugată adusă clienților, pentru care aceștia acceptă să plătească suplimentar, în lipsa unei indicații contrare și ținând seama de obligația în cauză, articolul 9 alineatul (2) al doilea paragraf a patra liniuță din directiva menționată nu poate fi interpretat în sensul că exclude operatorii acestor servicii din domeniul său de aplicare personal (a se vedea Hotărârea din 15 iunie 2017, Ilves Jakelu, C-368/15, EU:C:2017:462, punctul 24 și jurisprudența citată).
- 29 Astfel, ținând seama de această concepție globală a atribuțiilor încredințate ANR-urilor din sectorul poștal și a avantajelor care pot fi obținute din aceasta de toți operatorii din acest sector, este necesar să se considere că noțiunea de „costuri operaționale” trebuie interpretată în sensul că include, printre costurile care pot fi finanțate de furnizorii de servicii poștale, costurile suportate de ANR-urile responsabile de sector în scopul îndeplinirii atribuțiilor lor de reglementare a serviciilor care intră în sfera serviciului universal, precum și costurile referitoare la serviciile care nu intră în sfera acestuia.
- 30 În ceea ce privește al doilea aspect al celei de a doua întrebări, trebuie să se constate, pe de o parte, că, având în vedere cele constatate la punctul 25 din prezenta hotărâre, nu reiese nici din contextul, nici din economia generală a Directivei 97/67 vreun element susceptibil să restrângă conținutul noțiunii de „costuri operaționale”, prevăzută la articolul 9 alineatul (2) al doilea paragraf a patra liniuță din această directivă, în sensul că această noțiune nu ar include costurile transversale.
- 31 După cum arată în esență domnul avocat general la punctele 34-41 din concluzii, interpretarea acestei noțiuni nu poate, pe de altă parte, să fie inspirată din cea a noțiunii de „costuri administrative” vizate în cadrul de reglementare care guvernează comunicațiile electronice, menționat în decizia de trimitere.
- 32 În această privință, articolul 16 din Codul european al comunicațiilor electronice se referă la costurile de reglementare a pieței comunicațiilor electronice care pot fi acoperite de taxele administrative impuse întreprinderilor care furnizează rețele sau servicii de comunicații electronice. Mai precis, potrivit alineatului (1) litera (a) al acestui articol, taxele prevăzute la această dispoziție acoperă, în totalitate, numai costurile administrative ocazionate de gestionarea, controlul și asigurarea respectării sistemului de autorizare generală, ale drepturilor de utilizare și ale obligațiilor specifice care pot fi impuse acestor întreprinderi, care pot include costurile cu cooperarea, armonizarea și standardizarea internațională, analizele de piață, monitorizarea conformității și alte controale de piață, precum și cheltuielile aferente lucrărilor de reglementare ce implică elaborarea și asigurarea respectării legislației secundare și a deciziilor administrative, precum deciziile privind accesul și interconectarea.
- 33 Cu privire la articolul 12 alineatul (1) din Directiva privind autorizarea, având un domeniu de aplicare în esență identic cu cel al articolului 16 alineatul (1) litera (a) din Codul european al comunicațiilor electronice care i-a succedat, Curtea a statuat că acesta nu se opune unei reglementări naționale în temeiul căreia întreprinderile care își desfășoară activitatea în sectorul telecomunicațiilor datorează o taxă destinată să acopere toate cheltuielile suportate de ANR responsabilă de sector și nefinanțate de stat, cu condiția ca această taxă să fi fost destinată

exclusiv acoperirii cheltuielilor aferente activităților menționate în dispoziția respectivă și ca totalitatea veniturilor obținute din taxa respectivă să nu depășească totalitatea costurilor aferente acestor activități (a se vedea în acest sens Hotărârea din 18 iulie 2013, Vodafone Omnitel și alții, C-228/12-C-232/12 și C-254/12-C-258/12, EU:C:2013:495, punctul 43, precum și Ordonanța din 17 octombrie 2013, Sky Italia, C-376/12, EU:C:2013:701, punctul 34 și jurisprudența citată).

- 34 Or, pe de o parte, trebuie să se constate că, contrar dispozițiilor menționate la cele două puncte anterioare, care enumeră în mod precis costurile care pot fi acoperite de taxele impuse întreprinderilor care își desfășoară activitatea în sectoarele vizate, articolul 9 alineatul (2) al doilea paragraf a patra liniuță din Directiva 97/67 este redactat în termeni generali, fără a face distincție în funcție de originea sau de natura costurilor ocazionate de funcționarea ANR-urilor.
- 35 Pe de altă parte, această interpretare literală este conformă cu obiectivul urmărit de Directiva 2008/6, din care a rezultat textul actual al articolului 9 alineatul (2) al doilea paragraf a patra liniuță din Directiva 97/67, de a garanta că ANR-urile sunt dotate cu „toate resursele necesare în materie de personal, competențe și mijloace financiare, pentru îndeplinirea atribuțiilor lor”.
- 36 Prin urmare, având în vedere considerațiile care precedă, este necesar să se răspundă la a doua întrebare că articolul 9 alineatul (2) al doilea paragraf a patra liniuță din Directiva 97/67 coroborat cu articolul 22 din această directivă trebuie interpretat în sensul că noțiunea de „costuri operaționale”, care figurează în cea dintâi dintre aceste dispoziții, include, în primul rând, costurile suportate de ANR-urile din sectorul poștal în scopul activităților lor de reglementare privind serviciile poștale care nu intră în sfera serviciului universal și, în al doilea rând, costurile generate de activitățile acestor ANR-uri care, deși nu sunt direct legate de atribuția de reglementare a acestora din urmă, sunt destinate îndeplinirii funcției lor de reglementare a sectorului poștal.

Cu privire la prima întrebare

- 37 Prin intermediul primei întrebări, instanța de trimitere solicită în esență să se stabilească dacă articolul 9 alineatul (2) al doilea paragraf a patra liniuță și alineatul (3) din Directiva 97/67 coroborat cu articolul 22 din această directivă trebuie interpretat în sensul că se opune unui sistem de finanțare a ANR-urilor responsabile din sectorul poștal care se întemeiază numai pe contribuțiile impuse operatorilor din acest sector în temeiul articolului 9 menționat, cu excluderea oricărei finanțări publice.
- 38 În această privință, în primul rând, nu se poate deduce din simpla utilizare a verbului „a contribui” care figurează la articolul 9 alineatul (2) al doilea paragraf a patra liniuță din Directiva 97/67 că această dispoziție nu prevede decât posibilitatea de a impune operatorilor din sectorul poștal o simplă participare la finanțarea costurilor operaționale ale ANR-urilor din acest sector. Astfel, deși verbul „a contribui” poate fi înțeles în sensul că se referă la acțiunea de a participa la o operă comună, acesta nu implică totuși intervenția finanțărilor care provin de la bugetul de stat. Dimpotrivă, ținând seama de formularea foarte generală a aceleiași dispoziții, trebuie să se deducă de aici că statelor membre li se recunoaște o marjă largă de apreciere în ceea ce privește definirea surselor sistemului de finanțare a ANR-urilor responsabile de sectorul poștal.
- 39 Astfel, după cum arată în esență domnul avocat general la punctul 53 din concluzii, articolul 9 din Directiva 97/67 lasă statelor membre posibilitatea de a alege între un sistem de finanțare bazat exclusiv pe taxele impuse operatorilor poștali, un sistem de finanțare suportat de bugetele naționale sau, în sfârșit, un sistem mixt de cofinanțare a ANR-urilor din sectorul poștal, atât prin

contribuțiile operatorilor din acest sector, cât și prin bugetul statului membru vizat. Alineatul (3) al acestui articol se limitează, în această privință, să precizeze că obligațiile prevăzute la alineatul (2) al articolului menționat sunt transparente, accesibile, nediscriminatorii, proporționale, precise și univoce, că sunt publicate în prealabil și se bazează pe criterii obiective.

- 40 În al doilea rând, în ceea ce privește contextul în care se înscrie dispoziția menționată la punctul anterior, trebuie să se constate că articolul 1 din Directiva 97/67, precizând totodată că aceasta stabilește norme comune privind, printre altele, crearea ANR-urilor din sectorul vizat, nu furnizează nicio precizare suplimentară în ceea ce privește normele care reglementează modul lor de finanțare.
- 41 Nicio altă dispoziție a acestei directive nu permite repunerea în discuție a concluziei la care s-a ajuns la punctul 39 din prezenta hotărâre și nici, mai precis, a compatibilității cu Directiva 97/67 a unui sistem de finanțare a ANR-urilor responsabile de sectorul poștal alimentat exclusiv prin intermediul contribuțiilor operatorilor din acest sector.
- 42 Desigur, articolul 22 din directiva menționată însărcinează statele membre să desemneze ANR-uri independente operațional de operatorii poștali. Cu toate acestea, este necesar să se constate, astfel cum a procedat domnul avocat general la punctul 58 din concluzii, că, în măsura în care o ANR dispune efectiv de resursele financiare care îi permit să își îndeplinească atribuțiile și să se sustragă de la influența nejustificată atât a actorilor de pe piață, cât și a autorităților statale, modul și sursele finanțării sale nu sunt, ca atare, determinante.
- 43 În sfârșit, în al treilea rând, finalitatea articolului 9 alineatul (2) al doilea paragraf a patra liniuță din Directiva 97/67, astfel cum este menționată la punctul 35 din prezenta hotărâre, nu se opune ca acest articol să fie interpretat în sensul că permite statelor membre să opteze pentru un mod de finanțare a ANR-urilor din sectorul poștal alimentat exclusiv prin intermediul contribuțiilor operatorilor din acest sector, cu condiția să se garanteze că aceste ANR-uri dispun de resursele indispensabile bunei lor funcționări și, așadar, de mijloacele legale care le permit să solicite plata din partea acestor operatori.
- 44 Având în vedere considerațiile care precedă, trebuie să se răspundă la prima întrebare că articolul 9 alineatul (2) al doilea paragraf a patra liniuță și alineatul (3) din Directiva 97/67 coroborat cu articolul 22 din această directivă trebuie interpretat în sensul că nu se opune ca un stat membru să opteze pentru un mecanism de finanțare a ANR responsabile de sectorul poștal alimentat exclusiv prin intermediul contribuțiilor impuse operatorilor din acest sector în temeiul articolului 9 alineatul (2) al doilea paragraf a patra liniuță din această directivă, cu excluderea oricărei finanțări de la bugetul de stat, cu condiția ca acest sistem să garanteze ANR în cauză că va dispune efectiv de resursele indispensabile pentru a asigura buna sa funcționare și îndeplinirea, în condiții de independență deplină, a atribuțiilor sale de reglementare a sectorului poștal sau de mijloacele legale care să îi permită să obțină aceste resurse.

Cu privire la a treia întrebare

- 45 Prin intermediul celei de a treia întrebări, instanța de trimitere solicită în esență să se stabilească dacă dreptul Uniunii, în special principiile proporționalității și nediscriminării, precum și articolul 9 alineatul (2) al doilea paragraf a patra liniuță din Directiva 97/67 trebuie interpretate în sensul că se opun ca o obligație de contribuție financiară să fie impusă tuturor operatorilor din

- sectorul poștal, inclusiv furnizorilor de servicii de curierat expres, și în mod uniform, fără a se ține seama de gradul de intensitate pretins variabil al activității de reglementare a ANR căreia îi sunt supuși aceștia, după cum prestațiile pe care le efectuează intră sau nu în sfera serviciului universal.
- 46 În această privință, trebuie să se constate că Directiva 97/67 nu prevede un mod specific de calcul al cuantumului contribuției în cauză. Cu toate acestea, așa cum s-a amintit la punctul 39 din prezenta hotărâre, o asemenea obligație de contribuție, impusă în temeiul articolului 9 alineatul (2) al doilea paragraf a patra liniuță din această directivă, trebuie, în conformitate cu alineatul (3) al acestui articol, pe lângă faptul de a fi transparentă, accesibilă, precisă, lipsită de ambiguitate, precum și făcută publică în prealabil și bazată pe criterii obiective, să respecte principiile nediscriminării și proporționalității.
- 47 În ceea ce privește, în primul rând, proporționalitatea unei obligații de contribuție impuse, în temeiul articolului 9 alineatul (2) al doilea paragraf a patra liniuță din directiva menționată, în mod uniform tuturor operatorilor din sectorul poștal, trebuie amintit că revine instanței de trimitere sarcina de a verifica, cu ocazia unei aprecieri globale a tuturor împrejurărilor de drept și de fapt relevante, dacă o asemenea obligație este aptă să garanteze realizarea obiectivelor urmărite și nu depășește ceea ce este necesar pentru atingerea acestora. Revine însă Curții sarcina de a-i furniza în acest scop toate elementele de interpretare a dreptului Uniunii care îi vor permite să se pronunțe (Hotărârea din 31 mai 2018, Confetra și alții, C-259/16 și C-260/16, EU:C:2018:370, punctul 49, precum și jurisprudența citată).
- 48 În ceea ce privește, pe de o parte, capacitatea unei asemenea obligații de a garanta realizarea obiectivului pe care îl urmărește, trebuie amintit că, potrivit unei jurisprudențe constante a Curții, o legislație națională nu poate garanta realizarea obiectivului invocat decât în cazul în care răspunde cu adevărat preocupării privind atingerea acestuia în mod coerent și sistematic (Hotărârea din 31 mai 2018, Confetra și alții, C-259/16 și C-260/16, EU:C:2018:370, punctul 50, precum și jurisprudența citată).
- 49 În prezenta cauză nu se contestă însă că măsura în discuție, care constă în impunerea în mod uniform, în sarcina tuturor operatorilor din sectorul poștal, a aceleiași obligații de finanțare și în special a aceleiași rate a contribuției, fără a se ține seama de gradul de intensitate a activității de reglementare a ANR în privința prestărilor de servicii realizate de fiecare operator, este aptă să garanteze realizarea obiectivului urmărit sau că legislația națională urmărește un asemenea obiectiv în mod coerent. În plus, întrucât obiectivul acestei măsuri naționale este în esență să garanteze pentru ANR în cauză o finanțare cât mai amplă posibil, susceptibilă să îi permită să își îndeplinească atribuțiile în deplină independență, măsura menționată trebuie, în principiu, să fie considerată de natură să garanteze realizarea unui asemenea obiectiv.
- 50 Pe de altă parte, nu se poate considera că aceeași măsură depășește ceea ce este necesar pentru atingerea obiectivului urmărit pentru simplul fapt că, în vederea calculării contribuției în litigiu, nu se ține seama de gradul de intensitate, dacă este cazul, mai ridicat al activității acestei ANR în domeniul prestațiilor care intră în sfera serviciului universal.
- 51 Astfel, desigur, după cum arată Comisia Europeană în observațiile sale, reglementarea serviciului universal implică luarea de măsuri specifice și, în anumite contexte, o monitorizare intensă din partea ANR în cauză. Nu este mai puțin adevărat că această activitate nu se distinge de celelalte activități ale unei asemenea ANR care vizează reglementarea pieței relevante în ansamblul său și trebuie, astfel, să fie luată în considerare în contextul global al liberalizării sectorului poștal. În

această privință, nu se poate exclude, având în vedere evoluția acestui sector, că diferiții operatori pot desfășura activități din ce în ce mai similare și că, așa cum arată guvernul portughez în observațiile sale scrise, serviciile poștale sunt interschimbabile.

- 52 Astfel, având în vedere marja de apreciere menționată la punctul 38 din prezenta hotărâre, principiul proporționalității, precum și articolul 9 alineatul (2) al doilea paragraf a patra liniuță și alineatul (3) din Directiva 97/67 nu pot fi interpretate în sensul că trebuie să existe o corelație precisă între quantumul contribuției impuse unui operator și costurile efectiv suportate de ANR în cauză ca urmare a activității sale de reglementare în raport cu acest operator.
- 53 În ceea ce privește, în al doilea rând, interzicerea discriminării, potrivit unei jurisprudențe constante, principiul egalității de tratament impune ca situații comparabile să nu fie tratate în mod diferit și ca situații diferite să nu fie tratate în același mod, cu excepția cazului în care o asemenea diferențiere este justificată în mod obiectiv (Hotărârea din 7 martie 2017, RPO, C-390/15, EU:C:2017:174, punctul 41 și jurisprudența citată).
- 54 Or, deși, astfel cum se amintește la punctul 28 din prezenta hotărâre, serviciile de curierat expres se disting de serviciul poștal universal prin valoarea lor adăugată adusă clienților, nu se poate deduce de aici că furnizorii unor asemenea servicii se află, din punctul de vedere al eventualei lor obligații de a contribui la finanțarea costurilor de funcționare ale ANR-urilor responsabile de sectorul poștal în temeiul articolului 9 alineatul (2) al doilea paragraf a patra liniuță din Directiva 97/67, într-o situație care justifică un tratament diferit de cel rezervat celorlalți operatori din acest sector.
- 55 Aceasta este situația, mai general, având în vedere considerațiile expuse la punctul 51 din prezenta hotărâre, a operatorilor care nu furnizează servicii din sfera serviciului universal, a căror situație nu justifică, în sine, un tratament diferit în raport cu cel rezervat celor care furnizează asemenea servicii. Astfel, având în vedere avantajele pe care le obțin toți operatorii din sectorul poștal din activitatea globală a unei asemenea ANR, trebuie să se considere că aceștia se află, în principiu, în situații comparabile, independent de natura serviciilor furnizate de fiecare operator.
- 56 În orice caz, trebuie subliniat că este necesar să se aprecieze comparabilitatea a două situații în special în funcție de scopul măsurii care instituie o distincție între ele sau, invers, care le tratează în mod identic (a se vedea prin analogie Hotărârea din 1 martie 2011, Association belge des Consommateurs Test-Achats și alții, C-236/09, EU:C:2011:100, punctul 29).
- 57 Or, având în vedere obiectivul urmărit de măsura în discuție în litigiul principal, astfel cum este identificat la punctul 49 din prezenta hotărâre, operatorii care nu furnizează servicii din sfera serviciului universal și cei care furnizează asemenea servicii trebuie să se considere că se află într-o situație comparabilă.
- 58 Prin urmare și sub rezerva aprecierii globale a tuturor împrejurărilor de drept și de fapt relevante, a cărei efectuare va reveni instanței de trimitere, o reglementare precum cea în discuție în litigiul principal nu poate fi considerată contrară principiului nediscriminării.
- 59 Având în vedere considerațiile care precedă, trebuie să se răspundă la a treia întrebare că dreptul Uniunii și în special principiile proporționalității și nediscriminării, precum și articolul 9 alineatul (2) al doilea paragraf a patra liniuță din Directiva 97/67 trebuie interpretate în sensul că nu se opun unei reglementări naționale care, pentru a garanta ANR responsabile de sectorul poștal o finanțare de natură să îi permită să își îndeplinească atribuțiile legate de reglementarea acestui

sector în deplină independență, impune în mod uniform tuturor operatorilor din sectorul menționat o obligație de contribuție la finanțarea costurilor operaționale ale acestei ANR fără a ține seama de intensitatea sarcinilor de reglementare și de monitorizare exercitate în funcție de diferitele tipuri de servicii poștale și fără a face distincție, în acest scop, între furnizorii serviciului poștal universal și operatorii de curierat expres, cu condiția ca obligația impusă de această reglementare operatorilor respectivi să fie, pe de altă parte, transparentă, accesibilă, precisă și lipsită de ambiguitate, să fie făcută publică în prealabil și să fie bazată pe criterii obiective.

Cu privire la cheltuielile de judecată

- 60 Întrucât, în privința părților din litigiul principal, procedura are caracterul unui incident survenit la instanța de trimitere, este de competența acesteia să se pronunțe cu privire la cheltuielile de judecată. Cheltuielile efectuate pentru a prezenta observații Curții, altele decât cele ale părților menționate, nu pot face obiectul unei rambursări.

Pentru aceste motive, Curtea (Camera a cincea) declară:

- 1) **Articolul 9 alineatul (2) al doilea paragraf a patra liniuță și alineatul (3) din Directiva 97/67/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 15 decembrie 1997 privind normele comune pentru dezvoltarea pieței interne a serviciilor poștale ale Comunității și îmbunătățirea calității serviciului, astfel cum a fost modificată prin Directiva 2008/6/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 20 februarie 2008, coroborat cu articolul 22 din Directiva 97/67, cu modificările ulterioare,**

trebuie interpretat în sensul că

nu se opune ca un stat membru să opteze pentru un mecanism de finanțare a autorității naționale de reglementare responsabile de sectorul poștal alimentat exclusiv prin intermediul contribuțiilor impuse operatorilor din acest sector în temeiul articolului 9 alineatul (2) al doilea paragraf a patra liniuță din această directivă, cu modificările ulterioare, cu excluderea oricărei finanțări de la bugetul de stat, cu condiția ca acest sistem să garanteze autorității naționale de reglementare în cauză că va dispune efectiv de resursele indispensabile pentru a asigura buna sa funcționare și îndeplinirea, în condiții de independență deplină, a atribuțiilor sale de reglementare a sectorului poștal sau de mijloacele legale care să îi permită să obțină aceste resurse.

- 2) **Articolul 9 alineatul (2) al doilea paragraf a patra liniuță din Directiva 97/67, astfel cum a fost modificată prin Directiva 2008/6, coroborat cu articolul 22 din Directiva 97/67, cu modificările ulterioare,**

trebuie interpretat în sensul că

noțiunea de „costuri operaționale”, care figurează în cea dintâi dintre aceste dispoziții, include, în primul rând, costurile suportate de autoritățile naționale de reglementare din sectorul poștal în scopul activităților lor de reglementare privind serviciile poștale care nu intră în sfera serviciului universal și, în al doilea rând, costurile generate de activitățile acestor autorități care, deși nu sunt direct legate de atribuția de reglementare a acestora din urmă, sunt destinate îndeplinirii funcției lor de reglementare a sectorului poștal.

3) Dreptul Uniunii, în special principiile proporționalității și nediscriminării, precum și articolul 9 alineatul (2) al doilea paragraf a patra liniuță din Directiva 97/67, astfel cum a fost modificată prin Directiva 2008/6,

trebuie interpretate în sensul că

nu se opun unei reglementări naționale care, pentru a garanta autorității naționale de reglementare responsabile de sectorul poștal o finanțare de natură să îi permită să își îndeplinească atribuțiile legate de reglementarea acestui sector în deplină independență, impune în mod uniform tuturor operatorilor din sectorul menționat o obligație de contribuție la finanțarea costurilor operaționale ale acestei autorități fără a ține seama de intensitatea sarcinilor de reglementare și de monitorizare exercitate în funcție de diferitele tipuri de servicii poștale și fără a face distincție, în acest scop, între furnizorii serviciului poștal universal și operatorii de curierat expres, cu condiția ca obligația impusă de această reglementare operatorilor respectivi să fie, pe de altă parte, transparentă, accesibilă, precisă și lipsită de ambiguitate, să fie făcută publică în prealabil și să fie bazată pe criterii obiective.

Semnături